

Pressmeddelande
från
FöreningsSparbanken
Institutet för privatekonomi

2002-09-06

Valet 2002: Guldregn över barnfamiljerna!

Institutet för privatekonomi på FöreningsSparbanken har gjort en granskning av partiernas plånboksförslag.

- Samtliga partier verkar vilja göra något för barnfamiljerna genom bidrag, extra grundavdrag och/eller förbättringar i föräldraförsäkringen, säger Ylva Yngveson vid Institutet för privatekonomi, FöreningsSparbanken. Tillsammans med sänkt inkomstskatt kan en tvåbarnsfamilj få en förstärkning på mer än 2 000 kronor per månad nästa år om "rätt" parti får majoritet.

Stor skillnad i disponibel inkomst

Inför nästa år kan det i disponibel inkomst skilja drygt 1 600 kronor per månad för vår tvåbarnsfamilj (barn 4 o 6 år). För samma familj men med höga inkomster blir skillnaden mer än 2 200 kronor per månad.

Om tvåbarnsfamiljen skulle bestå av två yngre barn, 1 och 3 år, blir skillnaden i disponibel inkomst nästan 2 600 kronor per månad mellan de olika partierna.

Inget av partierna säger sig vilja ta bort maxtaxan inom barnomsorgen.

Den barnfamilj som skulle få störst förändring vid ett regeringsskifte är hemmamakefamiljen.

- I vårt exempel kan den disponibla inkomsten öka som mest med över 4 000 kronor per månad. Socialdemokraterna har ju velat stödja just dem som arbetar utanför hemmet, säger Ylva Yngveson.

För den ensamstående föräldern innebär de olika förslagen också vissa skillnader i utfall. Som mest skiljer det drygt 1 100 kronor per månad för vår familj.

Enpersonshushållet med en medelinkomst får del av förändrade inkomstskatter. Här skiljer det som mest 470 kronor.

Vi har räknat på förslagen för år 2003. Flera partier har förslag som ger mer pengar i plånböckerna även åren därefter.

Vad som kommer att hända på utgiftssidan är inte lika lätt att göra beräkningar på. Resultatet i slutändan för det enskilda hushållet beror mycket på beteende och behov av socialförsäkringarna.

Inkomstskatt

En hel del kreativitet finns i de olika inkomstskatteförslag som partierna lägger. Moderaterna vill höja grundavdragen vid kommunal beskattning, ha ett extra grundavdrag per barn, införa förvärvsavdrag och framöver ta bort statlig skatt. Centern vill ta bort grundavdraget och ersätta det med en skatterabatt, lika i kronor för alla, samt införa ett förvärvsavdrag.

Folkpartiet vill införa en skattereduktion för alla och en för barnfamiljer, ett förvärvsavdrag vid kommunal beskattning och ta bort avtrappningen i "LO-puckeln". Kristdemokraterna vill höja grundavdraget för alla, införa en skattereduktion som avtrappas och ett förvärvsavdrag samt ta bort värnskatten. Miljöpartiet vill höja grundavdraget och införa ett glesbygdsavdrag. Socialdemokraterna vill slutföra kompensationen för pensionsavgiften. Vänsterpartiet vill sänka skatten på arbete.

Övriga förslag

I bilaga 2 finns fler förslag som berör privatekonomin, med reservation för ändringar som sker och att exakt information inte alltid är så lätt att tillgå.

Flera partier föreslår höjda golv och tak i socialförsäkringarna. Många anställda har redan idag ett skydd genom sitt kollektivavtal för inkomster över taket. Det man åstadkommer med höjda tak är att ersättningen blir mer generell och oberoende av vilket avtal man tillhör.

Sänkta skatter på förmögenhet, fastighet och arv återkommer också hos flera partier. De borgerliga partierna vill införa skattelättnader för hushållsnära tjänster.

För pensionärerna finns några förslag om höjda grundpensioner eller höjda grundavdrag. Nästa år kommer pensionerna att höjas och omfattas av samma grundavdrag som för löntagare. Därför kommer förslag om förändrade grundavdrag och skatterabatter även pensionärerna till godo. Införande av förvärvsavdrag gäller dock inte pensionsinkomster.

I valprogrammen framhålls många positiva effekter för hushållen. De förslag som ska stärka barnfamiljernas ekonomi har förmodligen som syfte att öka barnafödandet och påverka den framtida tillväxten. Men det sker ju på mycket lång sikt. Mer närliggande problem och beskrivning av negativa effekter för hushållen berörs mer sparsamt. Osäkerheten kring statsfinanserna spelar förstås stor roll om partiförslagen kan bli verklighet eller skjuts på framtiden. Ett annat problem framöver är att kommunal- och landstingsskatter troligtvis kommer att behöva höjas. Det påverkar naturligtvis också hushållens ekonomi.

Ytterligare information

FöreningsSparbanken (publ), Institutet för privatekonomi

Ylva Yngveson, telefon 08-585 916 04, 070-200 12 45

Erika Pahne, telefon 08- 585 916 37

Ulla Samuel, telefon 08-585 916 38

Lina Gustafsson, telefon 08-585 916 15

Exempel

Bilaga 1

Hemmamakefamilj, två barn, 1 & 3 år

	(S)	(M)	(Fp)	(C)	(Kd)	(Mp)	(V)
Inkomst	20 500	20 500	20 500	20 500	20 500	20 500	20 500
Skatt	-6 380	-5 250	-6 190	-6 110	-6 150	-7 290	-6 380
Barnbidrag/extra bidrag	1 900	1 900	1 900	3 800	1 900	3 000	1 900
Barnomsorgskonto		3 000			3 330		
Disponibel inkomst	16 020	20 150	16 210	18 190	19 580	16 210	16 020

Enpersonshushåll

	(S)	(M)	(Fp)	(C)	(Kd)	(Mp)	(V)
Inkomst	20 500	20 500	20 500	20 500	20 500	20 500	20 500
Skatt	-6 380	-6 040	-6 510	-6 110	-6 150	-6 330	-6 380
Disponibel inkomst	14 120	14 460	13 990	14 390	14 350	14 170	14 120

Tvåbarnsfamilj, 4 & 6 år

	(S)	(M)	(Fp)	(C)	(Kd)	(Mp)	(V)
Inkomst	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Inkomst	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600
Skatt	-6 870	-5 770	-7 040	-6 730	-6 680	-6 830	-6 870
Skatt	-3 500	-3 230	-3 320	-2 950	-3 400	-4 550	-3 500
Barnbidrag/extra bidrag	1 900	1 900	1 900	2 850	1 900	3 000	1 900
Disponibel inkomst	26 130	27 500	26 140	27 770	26 420	26 220	26 130

Tvåbarnsfamilj, 4 & 6 år, höginkomsttagare

	(S)	(M)	(Fp)	(C)	(Kd)	(Mp)	(V)
Inkomst	37 200	37 200	37 200	37 200	37 200	37 200	37 200
Inkomst	22 900	22 900	22 900	22 900	22 900	22 900	22 900
Skatt	-14 170	-12 240	-12 890	-14 290	-14 260	-14 130	-14 170
Skatt	-7 170	-6 850	-7 030	-7 100	-6 990	-8 250	-7 170
Barnbidrag/extra bidrag	1 900	1 900	1 900	2 850	1 900	3 000	1 900
Disponibel inkomst	40 660	42 910	42 080	41 560	40 750	40 720	40 660

Tvåbarnsfamilj, 1 & 3 år

	(S)	(M)	(Fp)	(C)	(Kd)	(Mp)	(V)
Inkomst	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Inkomst	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600	12 600
Skatt	-6 870	-5 770	-7 040	-6 730	-6 680	-6 830	-6 870
Skatt	-3 500	-3 230	-3 320	-2 950	-3 400	-4 550	-3 500
Barnbidrag/extra bidrag	1 900	1 900	1 900	3 800	1 900	3 000	1 900
Barnomsorgskonto		1 000			670		
Disponibel inkomst	26 130	28 500	26 140	28 720	27 090	26 220	26 130

Ensamstående tvåbarnsmamma, 8 & 10 år

	(S)	(M)	(Fp)	(C)	(Kd)	(Mp)	(V)
Inkomst	16 700	16 700	16 700	16 700	16 700	16 700	16 700
Skatt	-5 030	-3 890	-4 830	-4 530	-4 140	-6 020	-5 030
Underhållsstöd	2 346	2 346	2 346	2 346	2 346	2 346	2 346
Barnbidrag/extra bidrag	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900	3 000	1 900
Bostadsbidrag	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Disponibel inkomst	16 916	18 056	17 116	17 416	17 806	17 026	16 916

Förutsättningar för beräkningarna

Avser år 2003. Genomsnittlig kommunalskatt 31,72. Prisbasbelopp 38 600 kr, förhöjt prisbasbelopp 39 400 kr, inkomstbasbelopp 39 500 kr.

(s) Uppräkning enl. gällande lag.

(v) Uppräkning enl. gällande lag.

(mp) Höja barnbidraget till c:a 1. 500 kr per barn. Skattepliktigt.

* Höja grundavdragen, ger c:a 500 kr mer netto per år.

(m) Införa extra grundavdrag på 15.000 kr/barn under 16 år. Gäller kommunal beskattning.

* Införa barnomsorgsstöd 3.000 kr/mån för barn 1-3 år, dvs under två års tid. Avtrappas om kommunal barnomsorg utnyttjas. För barn 4-7 år får man göra avdrag med upp till 60.000 kr/år för styrkta barnomsorgskostnader, men EJ för avgifter avseende tillsynen i kommunal regi. För barn 1-3 år som inte har kommunal tillsyn får man göra avdrag för styrkta kostnader upp till 24.000 kr per år.

* Höja grundavdraget till 27.300 kr, trappas upp till 37.300 kr och sedan ned till 24.300 kr (komm.beskattn).

* Införa förvärvsavdrag på 13 procent upp till inkomst motsvarande 8,07 förhöjda prisbasbelopp.

(kd) Införa skattefritt barnomsorgskonto på 80.000 kr först till barn mellan ett och tre år (dvs under två år). Avtrappning i förh. t. tid i kommunal omsorg. Max 40.000 kr får tas ut per år.

* Höja grundavdraget till 25.000 kr för alla.

* Införa en skattereduktion med 360 kr/mån för inkomster <276.000 kr/år. Avtrappas = 0 kr vid 360.000 kr/år.

* Införa förvärvsavdrag med 5% av inkomsten.

* Halvera värnskatten (tas bort helt 2005).

(c) Grundavdraget tas bort och istället införs en skatterabatt på 10.000 kr, lika för alla.

* Förvärvsrabatt på högst 9.600 kr per år (höjs 2004 till 10.800 kr) .

* Fördubbling av barnbidraget till 1.900 kr per månad för åldrarna 1-5 år.

(fp) Förvärvsavdrag på 4 %.

* Nedtrappningen av grundavdraget, i den sk LO-trappan, tas bort till hälften (tas bort helt 2004).

* Brytpunkten för statlig skatt höjs till 10 prisbasbelopp. Värnskatten tas bort.

* Skattereduktion för alla med 2.500 kr per år (2004 med 3.000 kr per år).

* Skattereduktion för barnfamiljer med 160 kr per barn och månad (220 kr per månad 2004).

ÖVRIGA FÖRSLAG

BARNFAMILJER

- (s) Höja grundnivån i föräldraförsäkringen till 150 kronor år 2003 och till 180 kronor 2004.
  - Höja inkomsttak i föräldraförsäkring till 10 prisbasbelopp.
  - Förlänga studiebidraget från 9 till 10 månader.
  - Införa flerbarnstillägg från barn två under mandatperioden.
  - Höja barnbidrag samt flerbarnstilläggen med 100 kronor.
  - Införa allmän förskola.
- (v) Samma som (s) gällande höjning av grundnivå samt inkomsttak i föräldraförsäkringen.
- (mp) Studerande. Införa barntillägg med 700 kr/mån. 1/3 bidrag och 2/3 lån.
  - Förlänga föräldraledighet med sjukpenningnivå till 15 månader, varav 3 mamma- resp. pappamånader.
  - Höja grundnivån och lägstanivån i föräldraförsäkringen till 150 kr år 2003 och till 180 kr år 2004.
- (kd) Höja barnbidrag med 100 kr/mån för barn i åldern 13-16 år.
  - Höja grundnivån i föräldraförsäkringen till 200 kr per dag.
  - Höja inkomsttak i föräldraförsäkringen till 11 prisbasbelopp.
  - Höja ersättningen i föräldraförsäkringen till 90 procent.
- (c) Dagens maxtaxa med en taxekonstruktion som stimulerar till deltid.
  - Höja grundnivån i föräldraförsäkringen till 200 kr/dag.
  - Höja inkomsttak i föräldraförsäkringen till 11 prisbasbelopp.
  - Utöka rätten till förkortad arbetstid från 25 till 50% tills barnen fyller 8 år.
- (fp) Maxtaxa i barnomsorgen som idag men med deltidstaxor.
  - Barnkonto, med 40.000 kronor skattefritt per barn 1-6 år. (Införs tidigast 2004).
  - Höja inkomsttak i föräldraförsäkring och sjukförsäkring till 10 prisbasbelopp.
  - Höja ersättningsnivån i föräldraförsäkringen till 90% under mamma- och pappamånaden, annars 80%. Jämställdhetsbonus kan fås i max två månader då föräldraersättning betalas ut med 90%.
  - Föräldraersättning i 360 dagar. Garantidagarna i föräldraförsäkringen tas bort och ersätts med ett barnkonto på totalt 40.000 kr skattefritt per barn mellan 1-6 år.

PENSIONÄRER

- (s) Införa äldreförsörjningsstöd.
- (v) Återställa basbeloppsnivån.
  - Basera grundpensionsnivån utifrån en kommunalskatt på 34% och inte 31%.
  - Höja nivån på bostadstillägget, på sikt 95% av 4.500 kr.
- (mp) Samma grundavdragshöjning som för löntagare.
- (m) Höja skälig levnadsnivå i det särskilda bostadstillägget.
  - Kompensera den folkpension som hölls inne 1993-1998.
- (kd) Höja lägsta pensionerna med 750 kr/ mån.
- (c) Höja grundpensionen med 3.000 kr/år.
  - Höja förbehållsbeloppet.
  - Införa skatterabatt på 10.000 kronor per år som är lika stor för alla och ersätter grundavdraget.
- (fp) Införa skattereduktion med 2.500 kronor per år (3.000 kronor 2004) och minska avtrappningen av grundavdraget.

SOCIALFÖRSÄKRINGAR

- (s) Höja inkomsttak i sjukförsäkring till 10 prisbasbelopp.
- (v) Samma som (s) gällande höjning av inkomsttak.
  - Återställa A-kassans ersättningsnivå till 90% utan karensdagar.
  - Höja underhålls- och bostadsbidrag under mandatperioden.
- (mp) 90% ersättningsnivå på sjukförsäkring och arbetslöshetsförsäkring. "Brutet tak" 90% upp till c:a 5 basbelopp, dvs c:a 15.000 kr i lön. Däröver lägre ersättningsnivå.
- (m) Införa arbetslöshetsförsäkring för alla fr o m 2004, avgift på 2% som görs avdragsgill.
  - Införa en andra karensdag i sjukförsäkringen och basera sjukpenning på genomsnitt av två års inkomster.
- (kd) Införa en andra karensdag i sjukförsäkringen.
- (c) Arbetslöshetsersättning på max 680 kr/dag.
- (fp) Höja taket för arbetslöshetsförsäkringen stegvis till 10 prisbasbelopp.
  - Höja inkomsttak i sjukförsäkringen till 10 prisbasbelopp.

SKATTER/ÖVRIGT

- (s) Genomföra full kompensation för egenavgifterna under mandatperioden.
  - Fortsätta att höja skiktgränserna för statlig skatt.
  - Sänka byggmomsen.
- (v) Slopa sambeskattningen. Endast halva taxeringsvärdet räknas in i beräkning av förmögenhetsskatt.
  - Höja reseavdragen för arbetsresor i glesbygd.
  - Genomföra skatteväxling – höjd skatt på energi och miljöskadlig verksamhet, sänkt skatt på arbete.
  - Likställa dieselskatt med bensinskatt.
- (mp) Sänka fastighetsskatten till 0,9 – 0,8%.
  - Behålla förmögenhetsskatten, men med ny begränsningsregel.
  - Införa möjlighet att skjuta upp arvsskatt.
  - Införa glesbygdsavdrag genom höjt grundavdrag. Ger 2.000 kr per år.
  - Sänka moms på ekomat.
  - Höja koldioxidskatten med 15 öre + moms per liter och år.
  - Höja elskatten med 0,5 öre + moms per kWh och år.
  - Införa trängselavgift.
- (m) Göra de första 50.000 kronorna av en årsinkomst skattefria på sikt.
  - Halvera kostnaden för hushållstjänster på upp till 50.000 kr/år genom skattereduktion.
  - Införa en stegvis avveckling av den statliga inkomstskatten för alla.
  - Avskaffa fastighets- och förmögenhetsskatt för alla.
  - Sänka skatt på bensin och diesel.
  - Avskaffa arvs- och gåvoskatterna successivt.
  - Införa skattefri uthyrning av rum i privatbostäder.
- (kd) Höja förvärvsavdrag av inkomsten år 2004 till 5,1% och till 7% år 2005.
  - Slopa värnskatten år 2005.
  - Halvera kostnaden för hushållsnära tjänster genom skattereduktion.
  - Ersätta statlig fastighetsskatt med en kommunal fastighetsavgift på max 2.600 kr för småhus och 800 kr per lägenhet och år.
- (c) Ta bort förmögenhetsskatten på sikt, till dess skall sambeskattningen slopas.
  - Beräkna fastighetsskatten annorlunda och sänka skattesatsen.
  - Avdrag på hushållstjänster med högst 25.000 kr/år.
- (fp) Införa en skattereduktion på hushållsnära tjänster på högst 25.000 kr per hushåll och år.
  - Avskaffa förmögenhetsskatten på sikt, avskaffa sambeskattningen.
  - Sänka fastighetsskatten för att på sikt avskaffa den.
  - Trappa ner bostadsbidraget på sikt i takt med att skattereduktionen höjs.